

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

18 de Dotis finitione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Apollinaris, de negot. gest. in P. & cum post mortem 4. §. 1. de adm. 1. lib. 26. P. tit. 7. ¶ Officium enim extranei non est dotatio, neque etiam Matris, nisi vel ex causa graui, vel lege aliqua cogere- tur, l. neque mater, de iur. dot. C. causa autem possit esse magna & grauis, si mater sit diues, pauper & inops pater. Tunc enim & alere, & dotare teneretur, l. pen. de lib. agnos. potissimum cum Of- ficiano & Tertulliano S. C. receptum ut, tit. de S. C. Orfic. & Tertull. in P. C. & Insti. iur. iur. ut filius & mater mutuo in legitima succedant, & dos succedat in locum legitime, l. quoniam nouilla, de in- offi. test. C. Bar. in l. Tuto centum, §. Tuto genero, de cond. & demonst. Pau. Cast. conf. 206. alias 2. v. Bald. in l. quoniam in prioribus, de inoff. testa. C. Salic. in l. sancimus, C. de nupt. Nic. Boerius, decis. 104. nu. 12. & q. 62. num. 6. Et lege olim mater haeretica filiam catholicam do- tare cogebatur, quod tamen deinceps emendatum est, eo quod bonafico deferretur, l. cognouimus, 10. §. de ne. de haeret. lib. 1. C. 7. titu. 8. ¶ Sic et frater, tantum inopia virgente teneretur dotare, auct. gaz. ar. eos. fororem vtroque parente conuictam, quia & frater teneretur, & cogitur alere eam fororem inopem, vt consen- tiunt interpretes, l. cum plures, 13. §. cum tutor, iun. glo. in verbo, alio patre, de adu. iur. lib. 26. P. tit. 7. notat glo. in l. non omni eod. C. in verbo de mandati. ¶ Potissimum et si clericus sit & persona ecclesia- stica frater, qui obuenire debet proximis, non quidem splendi- de, neque diuitibus, sed pauperibus & pro modo elec. no. yna. gl. 1. in l. 1. & ibi Bart. & Cyn. de elec. lib. C. glo. in l. si quis a liberis, §. v- trum, in verbo iuste, de liber. agnos. & ibi Bar. lajon. in §. sed & si quis, de actio. Bona quippe pauperum sunt, Panor. in c. venient, de ar- bitr. facit. c. de cobab. cler. & multi. can. arum, 12. quest. 2. cum sim. neque improbata est caritas quae seipso & suis orditur, l. praes- pronuncia, de serui. C. can. non satis, 86. distin. Receptum quoque est cle- rico dari beneficium, vt ipse & sui sufficiens possit habere subid- ium, can. studiat, 30. distin. Neque quinquam vnquam eam nem suam odit, sed fouet & nutrit illam, can. non astringimus, 13. quest. 2. Non indigentibus autem proximis, illicitum ecclesiae bona elar- giri, can. de Syracu. ana, 28. dist. Et sic nec frater a forore, nec alius extraneus, eo iure quo pater, dotem dat. Sunt autem hic extra- nei omnes, praeter patrem, qui habet liberos in potestate, dicti, l. vnic. §. extraneum, de rei vxo. act. C.

¶ Et in his insignis est differentia inter constitutionem dotis factam a patre, & alius: sicut & alia, vt bodie extraneus dotem pro aliqua praemissione simpliciter, si non pro uxore sibi restituenda iri post mortem, vel in casum alium restitutionis facienda, videatur donasse, competitque soli mulieri, hereditibusque eius, non constituendi repetitio, l. vni. §. repet. tit. eo. Neque sufficit quo- que in vnum casum solutionis matrimonii, restitutionem pepul- gisse mortis vel diuortii, si velit extra pactum repetere: sed oportet pacisci in vtrumque, si quis pro vtroque agere fuerit, l. si cum dotem, 23. solut. mar. lib. 24. P. tit. 3. iunctis distinctionibus, glo. Ac dos a patre profecta, natura, nisi aliud placuerit, filia fam. data, in casu vtroque restitutionis, ad patrem redire debet, l. dos a patre, C. sol. mar. & l. ab hostibus, eod. in P. l. iure successum, 7. de iur. dot. lib. 23. P.

¶ Dicitur et marito dari ab vxore, vel eius nomine dotem, se- cundum mores communes: fuerunt namque nationes, quibus diuersum ius, vt potius mariti darēt dotes vxoribus, vt apud Can- tabros, Polyd. Virg. lib. 1. de inuent. rer. c. 7. ¶ Adieciimus et deli- nē, dari marito dotem, quia & dominium penes ipsum pendere ma- trimonii residet, l. doce ancillam, 9. de rei vindi. lib. 3. C. titu. 32. daturque ea mente, vt apud illam sit perpetuo, l. de iure dot. in P. hoc est, durante matrimonio. Sic Vlpianus, l. dotale praedium, §. do- tale, de fund. dot. P. dotale praedium intelligimus cum dominium ma- rito quassum est propter vxorem, l. si nuptura, 14. eod. Dominium autem hoc in maritum transire videtur iuris subtilitate, quamuis natura dos in dominio vxoris remaneat, vt ideo alienari, vt aliena a marito, non possit, vel obligari, vt expresse scribit Iustinianus, l. in rebus 10. C. de iur. dot. Ni malimus dicere, vxoris dote domi- niū dici, habita ratione futuri, quo dad eam sit reuerfura: vt filius, viuente patre quoque dominus bonorum patris, quia successu- rus certo sit, l. in suis, de lib. & posth. P. & l. in suis, de suis & legat. in P. alioquin enim, iure in solidum duo eiusdem rei domini esse ne- queunt, l. si ut certo, §. si duobus, commod. P. Sic magis ex persona vxoris dominus maritus, Vlpianusque ideo accessio dotis, vel vxori, vel viro competere ait, Vlpia. l. Pomponius, 13. §. in dotem, de acq. posth. lib. 41. P. tit. 2. nec id mirum, quia duo sunt in carne vna, & vere communia habent omnia, ita & domitium dotis.

¶ Postremo et in finitione dicimus, pro oneribus matrimo- iii

dari dotem marito, scilicet, vt ex fructibus dotis sustineantur, l. pro oneribus, 20. de iur. dot. C. l. dotis fructus, 8. eod. in P. c. sanabri- ter, de vfur. cap. per vestras, de don. iur. vir. & vxor. Paul. l. si mari- tus, 47. famil. ercisc. lib. 10. P. tit. 2. vt nec illi in alios vsus conuer- ti possint, neque in dotem, Vlpian. l. 4. de pact. dot. P. nisi ante nu- ptis percepti, l. videamus, 239. §. fin. de vfur. P. neque mulier pa- do retinere sibi eosdem possit, l. queris, 28. de pact. lib. 23. P. tit. 4. §. dotes autem, de nupt. in authen. nisi ipsa se alat, Vlpia. l. si filia, 20. §. 1. famil. ercisc. lib. 10. P. titu. 2. & Paul. in l. frs, qui Syichum, l. 57. de iur. dot. in P. Vlpian. l. si quis pro vxore, 22. §. fin. de donat. inter vir. & vxor. l. b. 24. P. titu. Paul. l. si pater dotem, 12. de pact. dotal. P. Non imus tamen inficias, et si dos non sit sine matrimonio, l. 3. de iur. dot. in P. l. dote promissio, 69. eod. l. incesta, de rit. nupt. P. l. 3. de pri- uil. credun. P. cum siml. tamen sine dote matrimonium esse pos- se, l. fin. C. de repud. l. fin. C. de donat. ante nupt. Siquidem & vt ait Horatius, lib. 3. Car. ode. 24.

Dos est magna parentum Virtus, & metuens alterius viri Certo cadere castitas.

Et Plautus, in Aulular.

Dummodo morata recte veniat, dotata est satis.

Et Bias apud Aufonium,

Quam dos matronis pulcherrima, vita pudica.

Imo conuulsius quidam virum agere exultant, si indotatam vxorem accipiat, & a diuite abstineat. Nam, vt ait Franciscus Be- trarcha, lib. 1. de remed. vtriusq. fori. dial. 64. dos & forma superbia conigalis sunt stimuli: & vnde dos ingreditur magna, inde liber- tas egreditur mariti, quae si cara illi fuisset, vilo pretio vendita non fuisset. Mutuatum id est ex Plauto, in Asinaria, dum ait,

Argentum accepti, dote imperium vendidi.

¶ Sophae et populus Indicus, in matrimoniis contrahendis, ne- que dotis, neque magni apparatus, sed formae tantum & proce- ritatis corporum rationem habent, teste Diodoro Siculo, lib. 12. Biblioth. anno 9. rer. gestar. ¶ Graeci et antiqui vxores emebant in- uicem, vt ait Aristoteles, lib. 2. polit. cap. 6. ¶ Plautus, et in Amphitruone, act. 2. scena 2. dotem veram etiam exprimit per Alce- nam, his verbis,

Non ego illam mihi dotem duco esse, quae dos dicitur: Sed pudicitiam, & pudorem, & sedatam cupidinem. Deum metum, parentum amorem, & cognatum concordiam, Tibi (scilicet viro) morigere, atque vt munifica sim bonis, pro sim probis.

¶ Solon et in legibus ex matrimoniis dotes sustulit, tres tantum vestes, & quaedam paruo emta vasa, praeterea nihil nuptam secum importare iubet: voluit enim viri vxorisque consortium, non pretio, ac mercede, sed liberorum caritate, gratia, beneuolentiaque coniungi, teste Plutarcho, in vita Solon.

¶ Et et Alianus tradit, legem fuisse Spartanis, vt matrimonia nulli intercedente dote, contraherentur, & Alian. lib. 6. var. hi- stor. cap. 6. ¶ Et et aliquibus nationibus dotes ad modestam & exi- guam restituta sunt quantitate, ne effluerent, vt nunc: sic apud Massilienses, amplissima centum aureorum tantum erat, ad ve- stem quinque, ad mundum quoque aureum quinque, amplius vero nullo pacto conferre licebat, vt ait Strabo, lib. 4. Geograph. ¶ Franciscus et quoque eius nominis Galliarum primus rex, de i- tatur Quaeftorum constitutione edita, cauuit, ne qui quaerenda pe- cuniae publicae regiae inferuient, dotes filiabus constituerent, quae decimam partem bonorum paternorum excederent. ¶ De et Indorum nuptis sic scribit Arrianus, in lib. in dion. de re Indo- rum, ταύτων ἔθετε τὸ δίδωτες, ἔτε λαμβάνοντες: ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν γά- μους ταύτης ἢ ἀλλῆλης ἀποδοῦναι ἢ τὸ ἐπιγαμῆς ἢ ἀδελφῶν, καὶ λέγει τῶν νυμφῶν ἢ πατρῶν, ἢ μητρῶν ἢ πατρῶν ἢ μητρῶν ἢ ἀδελφῶν ἀποδοῦναι, id est, Nubunt, in nihil vel dantes, vel accipientes: sed quot quot iam matre- ve viro fuerint, adducuntur a parentibus in publicum, vt is qui in dote vicern, aut pugillatu, vel alia quapiam virtute reliquis antecelluerit, eam sibi quam volet, deliquat.

De oneribus matrimonii. Cap. 19.

- 1 Onera matrimonii ab Hebrais septemdecim posita.
- 2 Onus primum matrimonii, alere vxorem etiam indotatam, nu- me. 4.
- 3 Vxorem maritus non tenetur alere, & potest expellere, si dos ei promissa non soluitur.
- 5 Vxor diues maritum inopem tenetur alere.
- 6 Onus matrimonii secundum, vxori vel nū praebere & quomodo.

